

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 147.

V Ljubljani, v petek 1. julija 1892.

Letnik XX.

K položaju.

Nedavno so časniki razširili vest, da misli dvajset nemških konservativcev izstopiti iz Hohenwartovega kluba, ako se jim ne dovoli svobodno glasovanje o valutnih predlogah. „Grazer Volksblatt“ je dostavil: „Liberalni listi so sedaj precej dobro slišali zvoniti. Če pa gre samo za valutne predloge ali tudi za drugo neodvisnost od vlade, tega danes še nečemo povedati“. Ta dostavek graškega konservativnega dnevnika so razni večji listi takoj tolmačili tako, da so nemški konservativni poslanci s Štajerskega, Tirolskega, Gorenje- in Nižje-Avstrijskega nezadovoljni in se hočejo pri prvi priliki odtegniti vodstvu grofa Hohenwarta.

Da nekaj vré v Hohenwartovem klubu, pokazalo se je dne 28. junija. Kakor znano iz državno-zbornskih poročil, je sekijski načelnik baron Plappart v soboto v obrtnem odseku izjavil, da obrtni zakon ne bo dobil najvišjega potrjenja, če se sprejme Zallingerjev predlog. Konservativni poslanci so ugovarjali, da vladni zastopnik tega ni povedal v zbornici, in zahtevali v konservativnem klubu, da je treba v zbornici zaradi tega od vlade terjati pojasnila. Kakor poročajo listi, se je grof Hohenwart upiral tej zahtevi, tota večina v klubu je sklenila, da se v zbornici stvar spravi v razgovor. Vsled tega je bila seja v torek tako burna, kakor je znano čitateljem iz včerajšnjega poročila. Ta dogodek utegne imeti resne posledice, kakor sodimo po pisavi dunajskega „Vaterlanda“. Ta piše: „Iz našega poročila je razvidno, da z velikim krikom niso dosegli zaželenega namena, kar je tudi naravno. Ministerski predsednik grof Taffe, katerega se tiče ta stvar, je odsoten. Le grof Taffe bil bi mogel povedati, ali je baron Plappart govoril v njegovem imenu. Z ozirom na to moramo resno dvoniti, ali je konser-

vativni klub postopal s potrebno mirnostjo in premišljenostjo, ko je sklenil, spraviti stvar v zbornici v razgovor. Vspah, oziroma nevpah dokazuje nasprotno. Če bo stvar imela daljše posledice, moramo še počakati. Izjava Plappartova v odseku je gotovo iznenadila, vendar bi previdna taktika ne imela takega nevpaha“.

Ker ima „Vaterland“ zveze s češkimi veleposetniki, sklepa „Grazer Volksblatt“, da utegnejo nemški konservativci konečno le ločiti se od konservativnega kluba. „Ta mogoči korak moramo sicer obžalovati, ali potreben je“, dostavlja glasilo štajerskih nemških konservativcev.

Vravnava valute.

Z Dunaja, 28. junija.

IX.

V današnji odsekovi seji za vravnavo valute dognal se je tudi II. zakon. S tem je torej važnejši del celega predmeta dovršen. Pričakovati je bilo večje razprave o X. členu zakona II, ki govori o razmeri, koliko ima naša in koliko ogerska državna polovica prevzeti stroškov pri vravnavi našega denarja. Vladni predlog je ohranil dosedanjo razmero 70:30, kakor se je pri pogodbi, skleneni z Ogorskimi za dobo 10 let, dogovorila taka razdelitev skupnih bremen. Proti taki gotovo nikakor opravičeni razmeri so se stavili razni protinasveti in ugovori in poslanec Steinwender je izrazil, da on in njegovi pristaši ne bodo za to glasovali, dokler ne dá finančni minister zagotoviti, da se uda ogerska vlada v to, da se zniža cena soli, osobito živinske soli, da se zniža davek na petrolej in da se podržavi južna železnica. Vsem tem res perečim zahtevam bi naša avstrijska vlada bila voljna zadostiti, toda vedno ugovarja temu ogerska vlada, kajti nje ne

briga klic uboze trpina, ki nosi grozno krivično breme zaradi previsoke cene soli in previsokega davka (carine) na petrolej, in ker je južna železnica ogerskim velikim eksporterjem žita in moke dovolila izredno nizke vozne cene potom refakcij, tako da iz daljne Ogorske vagon žita v Trst ne velja veliko več, kakor iz naše dežele. Ogorski vladi se tudi ne ne ljubi, vsaj ne mudi se jej, da se ta prevažna železnica podržavi.

Proti razmerju 70:30 govoril je celó levičar Mayer in potem tudi glasoval, tako da je vladni predlog le z večino 3 glasov obveljal; ko bi tudi oni 3 Poljaki, ki so nasprotniki novi valuti, glasovali proti — ker so večinoma pri vseh paragrafih proti glasovali — bi bil celó X. člen propadel. Reči se pa tudi mora, da je najtežje glasovati za to razmerje, ker je krivično in nikakor v pravi razmeri, bodisi gledé moči, bodisi gledé koristi, katero predstavlja in ima Ogorska. Finančni minister je sicer zagovarjal vladni predlog s tem, da je kazal na dobiček, katerega bo sploh dalo prekovanje sedanjega srebra in ki bo veliko milijonov znašal. Ta skupni dobiček se bo tudi delil po razmeri 70:30, to se pravi, od dobička bo dobila naša državna polovica 70 in ogerska le 30 odstotkov.

Vsekako pa bo l. 1896, ko se bo zopet imela pogodba z Ogorskimi dognati za nadaljnih 10 let, treba vse poskusiti, da se ta razmera 70:30 predrugači, ker poznavalci dejanskih razmer trdijo, da bi 68:32 bilo primerno. Seveda brani finančni minister ta dogovor tudi s tem, da sedaj gre tudi za fundiranje skupnega nekaj nad 300 milijonov gld. znašajočega dolga, od katerega je ogerska vlada l. 1867, ko se je pogodba sklenila, prevzela 3%, v zvezi temu, da ni bilo dokazano, da bi se od tega državnega dolga, oziroma 317 milijonov goldinarjev bilo 30 odstotkov porabilo v prid, v investicije za

LISTEK

Popotni spomini.

Zapisal Fr. F.

(Dalje.)

Po krepilnem oddihu sva šla po „Corsu“, od tod sva zavila v stranske ulice nekoliko navkreber ter dospela kmalu do stopnic, ki vodijo na Trsat. Čeprav sva stopala počasi, bilo nam je vendar tako neznožno vroče, da sva komaj dihala. Po večkratnem odmoru sva vendar zagledala cerkev, sveto mesto, kjer je stala kedaj Marijina hišica. Zgodbe o tem čudežnem prenašanju svetih hišic iz Palestine niso nikomur neznanne.

Teme gričevo je toli obsežno, da stoji na njem precej prostorna cerkev, nekaj drugih poslopij in pa samostan s precej velikim vrtom. Vse na okrog je zasajeno z drevjem skacijami, rto in robidovjem.

Ko sva obiskala cerkev, šla sva še v samostan, da obiščem nekdanjega sošolca Ivana, ki je bil pustil svet ter se umaknil za tiho samostansko zidovje. Bila je sedaj prosta ura in Ivana sva dobila na vrtu, kjer se je sprehajal z nekim drugim novincem med zelenimi trtami, v senci stoletnih hrastov. Kako se je začudil, a zajedno raveselil, ko je v tujini zagledal mene, nekdanjega svojega tovariša. Vsi skupaj smo šli na nekako vsando, od koder se je videlo čez Reko daleč tje po torju. Le prehitro je minul čas, ko se je bilo treba ločiti.

Še enkrat sem se ozrl na morje, katerega lahne valčke so zlatili žarki zahajajočega solca, še enkrat sem si hotel vtisniti v spomin prekrasen prizor Kvarnerskega zaliva, predno smo se vrnili preko teras nazaj — do samostanskih vrat. Tu smo si segli v roke. V tem je zapel zvonec — Ivan pa je odhitel v svojo tiho celico.

Moleč sem zrl za njim — skoro da sem mu zavidal tolike sreče in nehoté so mi prišle na misel pesnikove besede:

„O blažen, ki dajo mu dobra nebesa,
Da mirno mu teče valovje sreča,
Da prvi vihar mu sovražni ne stressa,
On ljubljenec pač je neba!“

Počasi sva se vrnila v mesto. Solnce je zamrlo za visoko Učko in lahen, hladilen vetrič je zavel od morja proti obrežju. Tedaj se je pa oživel celo mesto, da je vse mrgolelo, kakor če dihaš v zaprto mravljišče. Po morju so se kresale luči. — gibčni čolnici so pluli ob luninem svitu po tihih gladini; po ulicah pa je šetal gospoda.

Toda kolikor bolj živo je bilo po mestu, toliko trudnejši sem bil jaz. Velika vročina, po kateri sva hodila celo popoldne po mestu, zdelala me je tako, da sem komaj oči odpiral. Prosil sem prijatelja, da sva krenila na njegovo stanovanje.

III. Opatija, Poljane, Črez.

Po zajtrku sva šla proti luki, da se odpeljeva v Opatijo. Ker je bilo pa še dosti časa, stopiva

mimogredé v cerkev sv. Vida, ki je največja na Reki. Zgrajena je v rotundi in bogato okrašena z marmorom. Sezidala jo je grofica Uršula Thonhausen. V trinajstem veku je bila ta cerkev jedinstaven oratorij z velikim razpelom. Nekoč se je vračal pustolov in igralec Peter Lončarič pozno v jutro domov, ko je uprav mnogo zaigral. Besen pograbi kamen in ga zažene v sveto razpelo ter je zadene na prsi. Ali glej čuda! Iz rane priteče kri. Vsled tega čudeža postavijo verniki cerkvico, katero je omenjena grofica povejšala in prizidala. Znak tega grozodejnega čina se še sedaj pozna.

Parnik je ravno zabrlizgal, ko sva prišla do luke. Vstopila sva torej precej z mnogimi drugimi potniki vred, med katerimi sva dobila svoje sopotvalce. Hitro smo si pripovedovali, kaj in kako smo se zabavali prejšnji dan. Med drugim smo se smejali posebno anekdoti, ki nam jo je pripovedoval živahen mlad gospod, ki je bil vedno „židane volje“.

„Včera popoldne,“ tako nekako je pravil, „smo hoteli iti na Trsat. Da smo se ognili stopnic, šli smo proti Sušaku in od tam po voznici poti. Na Sušaku smo morali poprej malo podkuriti in se odahnuti, da ne bi opešali sredi klanca. Res smo srečno zavohali krčmo, kjer so pa „divanili“ le madjarski in pa nemški. Ali mi — Slovenci stare korenine — smo jo robili le po domače. Nobene besedice nismo hoteli razumeti ni nemški ni madjarski. Pijačo smo dobili, toliko so nas že umeli. Toda mi smo hoteli tudi kaj prigrizniti. Zato sem

Ogersko. Kako bo glasovanje v celi zbornici gledé kvote 70 : 30 izpadlo, je dvomljivo.

Poslanec Ebenhoch stavil je nastèet, da se sprejme v 24. èlenu zakona I. tudi doloèitev, da morata za sprejem onih novih zakonov, ki bodo doloèevali, kaj ima stopiti na mesto sedanjega papirnatega in srebrnega denarja in v koliki meri ima novi zlati denar stopiti v veljavo, glasovati vsaj dve tretjini poslancev, od katerih vseh mora najmanj polovica biti navzoèa.

Utemeljuje svoj nasvèt s tem, da je treba previdnosti, da ne bo kdaj zljubilo se kaki stranki, ki zastopa interese le velikih imovitih krogov in se malo ozira na nižje revnejše vrste državljanov, izkoristiti položaja in skleniti, da se priène plaèevanje le v zlatem denarju, kar bi imelo silne posledice ne le za nižje ljudstvo, ampak tudi za državo.

Ugovarjali so razni poslanci temu in tudi minister, trdeè, da taka večina, kakoršno hoèe predlagatelj, se le v enem samem sluèaju pozna in to je, ko se ima preurediti, oziroma premeniti ustava.

Poslanec baron Morsey podpira nasvèt Ebenhochov in pravi, da je to, èe ljudstvo ne trpi škode na svojem imetju, toliko ali morda veè vredno, kakor pa liberalna ustava. Za Ebenhochov predlog glasovalo je le 6 poslancev (Ebenhoch, baron Morsey, grof Silva-Tarouca, Jax, Povše in Borèiè).

Iz nadaljne razprave je zanimiv predlog poslanca Plenerja, voditelja nemških liberalcev, ki je pred desetimi dnevi že naznanil, da bo pri èlenu 19. zakona II. stavil predlog, od katerega boèe za njegovo stranko odvisno sploh glasovanje o valutnem vprašanju. Èlen 19. doloèa namreè o dogovorih in pogojih, pod katerimi morata obe vladi, naša in ogerska, staviti zbornicama predloge za preklic dosedanjih državnih bankovcev.

Tu predlaga Plener, da se mora že v sedanjih zakonih doloèno izreèi, naj se bankovci po en goldinar najprej potegnejo iz prometa. Utemeljuje svoj predlog s tem, da so se ti bankovci l. 1866, torej ob nesreèni vojski izdali. Trdi, da se veliko stotisoè goldinarjev ljudskega premoženja pogubi, ker so ti goldinarji tako pogostoma v porabi, da se jih silno mnogo pogubi, strga in umaže. Trdi, da se je od bankovcev, ki so se l. 1866 izdali in pozneje preklicali, za cele 3 milijone goldinarjev moralo pogubiti. Ko vlada preklicani denar, ima vsakateri pravico, da zamenja preklicani denar z novim. Vzlic ponovljenim pozivom pa je 3 milijone goldinarjev manj se sprejelo, kakor izdalo, kar kaže, da se je moralo 3 milijone goldinarjev zgubiti, oziroma da se je velik del teh bankovcev izrabil, strgal itd. Ko bodo torej preklicani goldinarji, naj se namesto njih izda nov denar v kronah.

Finanèni minister ni ugovarjal temu predlogu, ki pa je povsem drugaèen, kakor oni, ki ga je pred desetimi dnevi naznanil in v katerem je zahteval, da se morajo ti bankovci potem vsi fundirati z zlatom.

rekel toèajki: „Prosim, prinesite nam nekoliko kruha.“ Ker me ni umela, vprašala je še nemški, èesa bi rad. Jaz sem pa ponovil: „Kruha, kruha!“ Na to je šla ven. Kmalu se vrne z malimi krožniki in pisanimi prtèièi, razdeli jih med nas ter dá vsakemu še nož. Potem postavi sredi mize koš. Mi smo dobrovoljno gledali vse te priprave in France je zadovoljno prikimal, èeš, kako ti to znajo Madjari! Saj vendar niso tako umazani, kakor bi èlovek mislil. Kako smo pa gledali debelo, ko prinese debelih èebulnih glav ter jih dene v košek. „No, sedaj pa imaš kruh — prav madjarski,“ rekel mi je France, na kar smo se vsi iz celega srca smejali.

V tem se je pričel gibati parobrod in zapluli smo proti Opatiji. Razgled na obrežje je dokaj krasen. Polagoma se dviguje obrežje, obrasteno z vinsko trto in pogosto naseljeno z belimi vasmi in trgi. Najveèje je Volosko, ki broji do 2000 duš. Sezidano je prav amfiteatralièno, da gledajo hiše druga èez drugo.

Med hišami pa se vrstè vinogradi in vrta, zelene lavorike in smokve. Po kratkem presledju se prikažejo potniku izza krasnih parkov in drevoredov prelepe vile — kos divne Opatije.

Komaj smo čakali, da smo pripluli do kraja, kjer se nas je večina izkrcala. Le kdor je imel poseben posel ali kak domaèin peljal se je dalje v Iko-Lovran. (Dalje sledi.)

Tudi poslanec dr. Steinwender izreèe se za ta nov Plenerjev predlog. Ko se med tem vname kratka, pa jako rezka debata, ki je toliko znaèilnejša, ker pl. Plener je voditelj nemške levice, Steinwender pa nemških nacionalcev, glasovalo se je potem tudi o dodatnem nasvètu Plenerjevem in se je èlen 19. z dodatkom sprejel z veliko večino glasov.

S tem so torej dognani v odseku najpoglavitejši èleni, in upati je, da se nadaljni trije zakoni v prihodnjih dveh sejah, v èetrtek in petek, sprejmó, kar je toliko bolj želeti, ker je julij tu in se boèe v državni zbornici v najboljšem sluèaju mogla dognati ta razprava do sv. Jakoba, torej do dóbe, ko se priène prava vroèina, pasji dnevi! O koneènih odsekovih sejah sledi poroèilo. —è.

Z Dunaja, 30. junija.

Danes je bilo vse upanje, da valutni odsek doèene obravnavo o poslednjih èlenih zakonov o vravnavi valute. Od zaèetka šlo je res prav gladko in v malo urah bila sta zakona III. IV. dovršena; a ko pride èlen I. zakona V. na vrsto, v katerem se govori, da se dá vladi pooblastilo, najeti posojilo v znesku 183 milijonov gld., da nakupi zlata za izkovanje novega zlatega denarja, oglasi se k besedi voditelj nemških nacionalcev, dr. Steinwender, ki izjavlja, da oziraje se na poslednje administrativne odredbe vlade, ki podpira osobito slovenski živelj v planinskih in južnih deželah (!!), on in njegova stranka noèeta glasovati za dovoljenje tega posojila, ker vlada ne zasluži zaupanja njegove stranke. Med tem so nemški liberalci, katerim je pl. Plener naèelnik, zapustili dvorano in odsek je bil nesklepèen, ker od desničarjev je nekaj èlanov bilo odsotnih. Posledica je bila, da je naèelnik konèal zborovanje in napovedal sejo na veèer ob 7. uri. Ravnokar slišim, da levièarji ne pridejo, ker so pred pritiskom nemških nacionalcev se zbal in hoèejo, predno se vrnejo in odloèijo, glasovati za ali proti celi postavi, zahtevati od ministerskega predsednika, ki se vrne jutri zopet na Dunaj, natanèen in jasen odgovor, od katerega bo zavisno, ali bodo še podpirali vlado, ali ji kot opozicija nasprotovali. Ako nekateri èlani desnice pridejo do 7. ure zveèer, bo odsek vzlic eksodusu levièarjev sklepèen, dovršil celi zakon in izbral poroèevalca, ki bo skoro gotovo poljski poslanec Szczepanowski. O prezanimivi večerni seji, od katere izda bo dokaj odvisen politiški splošni položaj, takoj po konèani seji sporoèim. —è.

„Matica Slovenska“.

92. odborova seja v èetrtek 23. junija 1892. I.

Navzoèni: Gg. J. Marn (predsednik); dr. H. Dolence, P. Grasselli, dr. J. Lesar, M. Pleterinik, dr. L. Požar, A. Praprotnik, S. Rutar, A. Senekoviè, dr. J. Staré, I. Šubic, Ivan Tomšič, L. Vavru, Fr. Wiesthaler, V. Zupanèiè in dr. J. Zupanec (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 17.

Predsednik pozdravi prièujoèe in naznani, da so nekateri gospodje po svojih opravih zadržani, ter pove, da se je odbor danes sešel v konstituiranje in v ta namen, da reši in potrdi veè predmetov, ki so bili na razgovoru v sobotnem posvetovanju, in to, kar se je vršilo od zadnje redne odborove seje, dne 9. marcija.

Današnjemu zapisniku bodita overovatelja odbornika dr. Lesar in dr. Požar.

V razgovoru, dne 18. junija, kedar se je bilo zbralo 20 gospodov, potrdi se najprej tajnikovo poroèilo o društvenem delovanju preteklega leta, katero se ima v odborovem imenu dati obènemu zboru.

Predsednik povpraša, ali ne bi bilo dostojno, da si „Matica Slovenska“ za èastnega èlana izvoli tolikanj zasluženega, preblagega deželnega predsednika. Radostni vsi pritrdijo temu nasvetu in izbran je bil g. podpredsednik P. Grasselli, da obènemu zboru to predlaga v imenu odborovem.

Predsednik povpraša, kedaj naj boèe prihodnja odborova seja, in sklene se z ozirom na bližnji sklep šolskega leta, naj boèe takoj v èetrtek 23. t. m. in naj se razglasi to v ponedeljek po èasnikih, v obènem zboru pa tudi naznani še prièujoèim odbornikom.

V upravni odbor „Narodnega Doma“ se na mesto umrlega L. Robièa izvoli ravnatelj gospod I. Šubic za matièinega zastopnika.

Ponudba, da se za Matico naroèi slika Ant. Kneza se sprejme in se ima izvršiti iz ustanove, kadar se jej izroèi v last.

Ponudba, naj Matica založi „Slovnico o Volapuku“, dene se „ad acta“; tako tudi poslani pouk o rabi glagolski v slovenšèini.

Prelagatelju neke šolske knjige sklene se na njegovo dotièno zahtevo odmeriti nagrado, kakoršno doloèa za tako delo opravični red.

Gledé tretje letošnje društvene knjige naroèi se predsedništvu, naj ukrene, kar je z ozirom na nujnost neogibno potrebno.

Vabilu odbora za prireditve geografske razstave v Moskvi, julija in avgusta letos, Matica naj bi posredovala, da bi bile ondi tudi slovenske pokrajine primerno zastopane, sklene se odbor odzvati, ter voli v ta namen posebni odsek, kateremu bodi naloga, storiti v tej zadevi, kolikor je pri naših razmerah mogoèe.

Nekaj zaostalih dolgov sklene se po pravnem zastopniku na podlagi uradnih podatkov in pojasnil sodnijsko izterjati.

Nameravana II. izdaja „Slovenske steno-grafije“ se ima s tem pospešiti, da pisatelj sam presojevalce dotiènega rokopisa opozori na nujnost.

Preide se na konstituiranje. Predsedništvo prevzame starosta g. dr. J. Zupanec, ki povpraša, želi li kdo besede.

Po predlogu ravnatelja Senekovièa se izvolijo dosedanji predsednik in oba podpredsednika z vsklikom vnoviè. (Konec sledi.)

Politièni pregled.

V Ljubljani, 1. julija.

Notranje dežele.

Èeško. Ker so se v Brau ob cesarjevem prihodu odstranili emblemi dežel èeške krone, pozivljajo mladoèeški listi, da se v Pragi odpravijo dvojezièna imena ulic. V jednom oziru boèe to paè primeren odgovor.

Herbst. Glasilo poljskega kluba ne sodi posebno ugodno politiènega delovanja pokojnega dr. Herbst, o katerem pravi, da ni bil državnik. Razven dveh njegovih literarnih del ni od njega ni sledú vspešnega in trajnega dela.

Levica. Na Stajerskem so moène agitacije proti zjedineni levici. Zaupni èbor štajerskih Nemcev pozivlje levièarje, da naj restopijo v opozicijo. Obèine pa sklepajo resolucije v tem zmyslu. Da, celó pozivljajo grofa Kuenburga, da izstopi iz ministerstva. Ker zjedinjena levica paène boèe marala stopiti Stajercem na ljubo v opozicijo, boèe se štajerski poslanci morali odloèiti od nje, ako ne marajo zgubiti vsega zaupanja. Tako prièe do razpora mej levièarji in vse to boèe posledca nepremišljenega krika, katerega je zagnala levica zaradi nekaterih uradniških imenovanj.

Vnanje države.

Italija. Crispi je proti tekemu ameriškemu èasnikarju jako èrno naslikal položaj. Papež je nasprotnik Italiji — tako trdi Crispi — in le èaka priložnosti, da prigovori kako državo, da začne vojno proti Italiji. Do vojne pa pride v kratkem, ker Francija že od 1870. leta geji sovrastvo ne le proti Nemèiji, temveè tudi proti drugim državam, katere je tedaj nisi podpirale. Rusko-francoska zveza je nevarnost za Evropo in njena imaga bi razrušila ravnotežje v Evropi. Namen tega Crispijevega govora je bil dvojn. Hotel je oèrnuti pred prebivalstvom papeža kot nsjveèjega sovrastnika Italije, na drugi strani pa dèkazati, da je potrebno, da se Italija moèno oboroži. Crispi pripada tistim politikom, ki sami najbolj žeè vojne, da bi v njih Italija zopet si prisvojila kako pokrajino, bodisi v Evropi ali pa v Afriki. Zato je pa potrebna Italijanom moèna vojska.

Francija. Ludgetni odsek francoske zbornice je vsprejel nasvèteporoèevalca, da se odpravi 22 škofij, katere neso javedene v konkordatu, da se odpravijo generalni vikarijati in se zahteva odprava navadnih vikarijato. Škofije se bodo odpravile, ko pomrjo sedanji škofje, generalni vikarijati pa se odpravijo drugo let. Navadne vikarijate pa obèine lahko obdržé, ali ju bodo morale same plaèevati. Minister Ricard je doloèno ugovarjal temu predlogu, naglašajoè, da vlad mora želeti dobrih odnošajev z Vatikanom. Vsi govori neso nič pomagali. Misli se pa, da boèe zbornica ovrgla predloge budgetnega odseka. Se manj pa je misliti, da bi tem predlogom pritrdil senat, kjer je tudi mej republièansko veèino nekaj trezno misleè mož.

Bolgarija. Zatožba proti sokrivcem umora ministra Belèeva jeo obširno opisuje dogodke poslednjih let v Bolgriji. Posebno se v njih osvetljuje, kako je Ruski pošiljala denar zarotnikom v Bolgarijo. Sicer se zatožbi naravnost ne trdi, da so ruski zastopnikivedeli, za kaj se ruski denar porablja, ali vsakèesi lahko misli, da jim ni bilo neznan. Proti Kravelovu ni dosti obtoževalnih momentov. Le to je po prièah dokazano, da je on tudi za zaroto ved in da je dvakrat celo popraševal, kako stvar oji. Državni pravdnik boèe pred-

lagal za vse zatočence smrtno kazen, ali sodišče bode pa najbrž nižjo kazen odmerilo.

Srbija. V kratkem začne v Belem Gradu izhajati nov list „Pregled“, ki bode glasilo ministerkega predsednika Pašića in pa regenta Ristića. Oba ta dva moža sta se nekako oddaljila od svojih strank in zatorej potrebujejo svoj list.

Nemčija. Na svojem potovanju na Dunaj in z Dunaja je Bismarck izrekel marsikatero jako ostro besedo proti sedanjim nemškimi državnikom. Posebno je v nekem pogovoru z izdajateljem „Neue Freie Presse“ očitil sedanji nemški vladi, da je v krutičen položaj spravila nemško državo. Posebnega baš ni povedal. Trdil je, da so se odnošaji mej Rusijo in Nemčijo shujšali, odkar on ni več kancelar. Po njegovem mnenju je posebno Poljakom prijazna politika morala Ruse odtujiti od Nemčije. Imenovanje Poljaka za poznanskega nadškofa je gotovo bilo Rusom jako nepopoljno. Kdor malo opazuje politično gibanje poslednjih let, vé, kako visoko je ceniti Bismarckovo besedičenje. Ob njegovem odstopu odnošaji mej Nemci in Rusi neso bili nikakor prijateljski. Saj je nekoč Bismarck že skoro z vojno pretel Rusom, zatrjujoč v državnem zboru, da se Nemci ne bojé nikogar drugega, kakor Boga. S svojim sedanjim besedičenjem bivši kancelar tudi ni koristil svoji domovini. Preganjanje Poljakov na Poznanskem je obsojal skoro ves omikani svet. Iz Bismarckovega pogovora bi se pa utegnilo sklepati, da je on preganjal Poljake le Rusom na ljubo. Take izjave pač Rusom ne morejo biti po volji, ker ne bodo voljni prevzeti moralne odgovornosti za Bismarckove krutosti. Konservativni, vladni in svobodomiselní listi sedaj hudo obsojajo Bismarckovo rovanje. Iz nekaterih teh glasov se dá posneti, da mislijo v Berlinu storiti proti knezu Bismarcku kak resen korak. Vladne kroge pa najbrž še bolj jezi to, da je prebivalstvo v Draždanah, Monakovem in Augsburgu priredilo bivšemu kancelarju tako slovesen vsprejem. To je bila nekaka demonstracija proti cesarju Viljemu, ki je odrinil kancelarja. Ker Bismarck pri prebivalstvu poprej ni bil posebno priljubljen, smemo soditi, da se take demonstracije nekako umetno prirejajo, to je, da so najete. Knez je obupal, da še kdaj pride na svoje prejšnje mesto, pa sedaj na vse mogoče načine deluje proti vladi in cesarju.

Nemčija in Francija. Zopet se je sprožila misel, da se v Berlinu priredi svetovna razstava. Nemška vlada je to baje že francoski naznanila. Novica, da Nemci priredé razstavo, je pa vzbudila veliko nevoljo v Parizu. Nekateri listi priporočajo, da hkratu tudi Francozi priredé razstavo v Parizu, da tako nemški škodujejo in jo ponižajo. Ta predlog ugaja francoskemu občinstvu in je celó pričakovati, da se izvede. Nemci bodo pa najbrž še opustili misel na razstavo, če bodo videli, da bi jim Francozi delali ovire. V Berlinu pa itak neso vsi krogi posebno naudušeni za razstavo. Pikri pisavi francoskih listov bodo gotovo primerno odgovorili Nemci. Ta časniška polemika bode pa le še povejšala nasprotje mej Nemci in Francozi.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke, 30. junija. (Pogreb. — Shod.) Pogreb bivše samostanske predstojnice čast. m. Benedikte de Renaldy je bil tako lep, da Loka lepšega še ni videla. Vodil je sprevod mil. stolni prošt dr. L. Klofutar, spremljan od 17 duhovnikov. Vladni svetnik blgr. g. Jožef Merk je zastopal gospoda deželnega predsednika, dalje so se pogreba vdeležili: blgr. g. okr. glavar dr. Gstettenhofer, okr. šolski nadzornik A. Žumer, tukajšnji gg. uradniki, mestni zastop, deška šola z zastavo in ogromna množica ljudstva iz okolice, Ljubljane, Kranja in iz drugih krajev. Učenke dekliške šole in gojenke, večinoma belo oblečene, só nosile vence, kateri so došli iz raznih krajev.

Bila je rajna res nenavadno zaslužna oseba. Ker je bila 62 let v samostanu, vršil se je veči del zgodovine uršulinskega samostana v tem času. Pod nje predstojništvom, — bila je 29 let predstojnica — se je samostan povzdignil do najlepšega razcvita. Nje izredna dobrotelost je sklicala nad zavod božji blagoslov ter ga povzdignila do sedanjega blagostanja. Vse več razširjave pri samostanu so se vršile za časa nje predstojništva, tudi grad si je pridobil samostan lansko leto, ko je še ona bila predstojnica. Naj Bog v večnosti poplača ves nje trud, tukaj pa ostane nje spomin trajen.

Isti dan vršil se je v Škofji Loki tudi pripravljani zbor za prvi kat. shod v Ljubljani. Med slovesno veliko mašo, katero je daroval z azistencijo mestni župnik č. g. I. Tomažič, govoril je cerkveni govor g. And. Kalan, in sicer o važnosti katoliških shodov in posebe o važnosti prvega slovenskega katoliškega shoda. — Popoludne kmalu po 3. uri nabralo se je prav mnogo vrlih katoliških mož večinoma iz mesta v prostorni dvorani g. Avg. Sušnika „Pri kroni“ — V imenu glavnega osno-

valnega odbora otvoril je zborovanje g. dr. Vinko Gregorič, z iskreno besedo pozdravil navzoče ter predlagal, da se voli predsednikom zborovanju vrli proč. g. župnik Ivan Tomažič, ki si je največ zaslug pridobil za osnovanje današnjega shoda. Temu predlogu zborovalci pritrde soglasnim odobranjem, — Prvi govornik na shodu je bil čast. g. Simon Zupan, ki je jedrnat in poljudno zborovalcem govoril o katoliški zavesti ter pojašnjeval, kako naj se ta zavest kaže tudi dandanes nevstrašljivo in povsod. — Drugi je govoril g. dr. Vinko Gregorič o prvem slovenskem katoliškem shodu ter o važnosti posameznih predmetov, ki se bodo obravnavali na tem shodu. Zelo skrbno sestavljen ter v lepi, gladkodoneči besedi predavani govor dr. Gregoričev je bil sprejet z obilno pohvalo, katero je tudi popolno zaslužil, ker je korenito pojašnjeval čiste namene prvega slov. kat. shoda v Ljubljani. — G. I. Kalan, duh. pomočnik v Dolu, je govoril iskreno in prepričevalno o dolžnostih katoličanov v sedanjih časih. Naposled je spregovoril gospod predsednik krepko, vspodbujevalno besedo, zagotavljal je, da bo Bogu in domu vedno zvesta Škofja Loka gotovo častno zastopana na prvem slov. kat. shodu v Ljubljani, zahvalil je vse zborovalce za pohod, vzlasti še gg. govornike in ude glavnega pripravljalnega odbora iz Ljubljane ter zaključil z glasno odmevaajočimi slava-klici na papeža in cesarja lepi shod, ki ostane vdeležencem gotovo v prijetnem spominu. Dal Bog, da obrodi obilnih, zaželenih sadov!

Iz Podmelca, 25. junija. Povsod se razpravljajo krajevna vprašanja, zadevajoča izboljšanje in prospeh posameznih občin, in sicer deloma v domačih pogovorih, deloma pa v predalih časopisov. V istem smislu je na dnevnem redu že mnogo let šolsko vprašanje, ali da se umljuje izrazim, zidanje nove šole. Kakor je bila sploh cerkev vedno blagohotna vzgojiteljica ved in napredka, bili so njeni služabniki tudi tukaj prvi učitelji.

Tukaj službujoči duhovni pomočniki zbirali so mladino k prostemu pouku na svoje stanovanje. Pozneje se je ustanovila šola za silo. Pred 14 leti pa se je ustanovila javna redna ljudska šola. Do sedaj smo imeli šolo vedno v neki mali, zaduhli, v to svrhu neprimerni sobici. Tudi število šolskih otrok se je pomnožilo, kajti župnija Podmelec ima 1910 duš in jedina učna moč pri najboljši volji ne more zadoščati pri ogromni množici šolo obiskajočih otrok, katerih je do 260.

Prihodnje šolsko leto se mora pustiti vsa višja skupina zadnjega oddelka v nadaljevalni tečaj, ali pa se ne morejo učenci več sprejemati, dokler se sedanji ne izšolajo.

Šolske oblasti uvažajoč nujno potrebo dvorazrednice učinile so res že mnogo potrebnih korakov. Posebno se trudi velezaslužni tolminski glavar, pa stvar se ne gane. Kaj pa je vzrok? Strankarstvo. Podmelec spada upravno pod tolminsko županijo, Kneža pod grahovsko, Rakovec pa pod ponikovsko. Tri županstva imajo torej določevati in razsojevati v županskih in šolskih zadevah in nikdar ne pridejo do sporazumljenja. Leta 1890 bilo je pri seji stavljenih v načrt več pogojev: 1. Ali se ima zidati jednorazrednica v Podmelcu, druga v pol ure oddaljeni Kneži; 2. ali se ima zidati dvorazrednica v Podmelcu, in sicer kolikor mogoče ne oddaljena cerkvi; ali se ima zidati jednorazrednica v Podmelcu, druga v Lojah; 4. ali se ima zidati skupna dvorazrednica na Ilovici v sredini med Podmelcom in Knežo? Ta slednji pogoj odobril je krajni šolski svet, dasiravno je iz mnogih uzrokov popolnoma neprimeren, kar so že priznali razni prijatelji učeče se mladine in med njimi tudi višji dostojanstveniki. Ilovica je samotna močvirnat kraj, v bližini ima par hiš, katerim pa je zidovje razpokalo v kljub temu, da še niso dolgo zidane. Ako se tam zida novo šolsko poslopje, bode v kratkem razpadlo.

Omeniti moram, da je bilo že zidanje šolskega poslopja na dražbi oddano in podjetnik je že les in zidivo napravil. Na pritožbo, da Ilovica iz stavbinskih obzirov ne more služiti določenemu smotru, je okrajni šolski svet sedaj v največji suši ukazal izkopati na vogalih označenega stavbinskega načrta več po tri metre globokih jam, pa povsod so prišli do vode.

Podmelec je župnijska vas, ima farno cerkev, pošto, čitalnico in druga javna poslopja, čemu oddaljevati šolo četrť ure dalje. Pravijo, da je Ilovica farno središče. Ako bi se uvaževal povsod pri zidanju novih šol ta razlog, videli bi šole le pri brlogih, senožetih, travnikih, nikakor pa v predi člo-

veških prebivališč. Ako se zida nova šola na Ilovici, imeli bodo Knežani res četrť ure bližje, pa bodo imeli Podmelčani in drugi četrť ure dalje in vkljub temu ostanejo Seljani, Graparji in Logaršani brez pouka, kakor sedaj. Od šole do cerkve bode dobro četrť ure, ako se zida šola na Ilovici. Ilovica je torej neprimeren in nedostojen kraj za novo šolo iz stavbinskih, cerkvenih in šolskih ozirov, katerih pa nočem tukaj na dolgo in široko razpravljati. Qui capere potest, capiat.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. julija.

(Cesar — dedič.) Dne 14. marca t. l. je v Lahovičah na Gorenjskem umrl Martin Jerovšek ter volil presvetlemu cesarju pet goldinarjev, katere je cesar milostivo blagovolil vsprejeti.

(Predavanje.) Gosp. kustos Müllner je v torek zvečer v Rudolfinumu predaval o najdbah, katere je izkopal na gradišču pri sv. Mihelu nad Hrenovicami. To je bila prazgodovinska naselbina, katero so opustošili divji Galci, kar se dá sklepati iz najdenega orožja in drugih predmetov iz železa in bronca. Gosp. Müllner pozná nad 300 gradišč. Razstavljena je bila tudi panorama „Kerme“, izdelana leta 1701. Mnogobrojno občinstvo je bilo prav zadovoljno z zanimivim predavanjem.

(Ogenj.) Iz Vranskega se nam piše: Včeraj, dne 29. t. m., je v tukajšnjem trgu nastal ogenj vsled malomarnega nadziranja nedoraslih otrok. Nevarnost je bila jako velika. Vrlo domače ognjegasno društvo je nagloma prihitelo na pomoč in tako zabranilo, da večina trga ni pogorišče. Zakresilo je neko otroče.

(Katoliška družba) ima prihodnji torek, dne 5. julija, na Rožniku zjutraj ob 5. uri sv. mašo za društvenike z navadnim darovanjem za reveže iz Vincencijeve družbe.

(Umrl) je sinoči tukaj g. Spiridijon Pessack, bivši trgovec z železnino. — V Trziču je v sredo umrla gospa Karolina pl. Föderberg.

(Čast. g. Matija Karba), duhovni pomočnik na Dobrni, je dobil župnijo sv. Ilja v Zrečah.

(Slovenska ornamentika.) V prodajalnici gosp. A. Obreze v Šelenburgovih ulicah je razstavil c. kr. strokovni učitelj tukajšnje šole, gosp. Celestin Mís, različno manjše pohištveno orodje, čegar krasilne motive je tako po narisku kakor po barvah posnel po staroslovanskih vzorinah. Vse razstavljene stvari so zvršene v žgalni tehniki, ki je dandanes že močno razširjena in obljubljena v lesnem obrtu; sevéda uporablja ponajveč motive iz nemške renesance in gotike, dočim so motivi slovenski do malega neznani. Videti jih je sémtertja na čeških steklarskih in beloprstnih izdelkih, ali v lesnem obrtu se dosihdób menda sploh niso uporabljali. Zato je poskus g. Misa, ki se že dlje časa korenito bavi s to stroko ornamentne umetnosti, vreden žive pohvale in tudi posnemanja. Zaradi dovršenosti, mičnega barvenega učinka in končno zaradi svoje novosti bodo razstavljene stvari izvestno posebno prijale vsakemu prijatelju slovenske umetnosti.

(Denarni zavodi.) Posojilnica v Logatcu, registrovana zadruga z omejenim poroštvom, imela je v prvem polletju 1892. leta vplačil 34.302 gld. 68 kr., izplačil 29.022 gld. 41 kr., torej skupnega prometa 63.325 gld. 9 kr. Stanje hranilnih vlog kaže 83.342 gld. 24 kr., posojil pa 94.478 gld. 15 kr. — V mestno hranilnico ljubljansko vložilo je meseca junija 412 strank 173.182 gld. 75 kr., vzdignilo pa 271 strank 92.543 gld. 46 kr. V preteklem polletju je bilo 541 prosilcem dovoljenih posojil v znesku 320.930 goldinarjev.

(„Aut-aut“.) Piše se nam s Koroskega: Burja, ki je vsled zuanega imenovanja g. dvornega svetnika Abrama nastala v tukajšnji nemški čašici, se v nasprotnem taboru še ni polegla, in „nemški Mihel“, ki je tako močno prišel iz ravnotežja, se ne more več pomiriti. Da je za naše nemške časnikarje sedaj pšenica dozorela, je umevno, in to kažejo nasprotna glasila, ki vse že davno obrabljene „schlagerje“ znova pogrevajo, da si le nekoliko ohladé svojo jezo nad Slovenci. Zlasti čez „zafirano“ nemštvo na Kranjskem pretakajo tudi debele krokodilove solze, in na strašnem „zafiralcu“ (?) nemštva, grofu Taaffeju, ne najdejo več poštenega lasú. Zato pa mu kar naravnost in z velikim patosom kličejo, naj pobere prej kot mogoče svoja mi-

nisterska kopita in napravi že davno zaželeni prostor — brčkone gg. dr. Ublu, Ghonu, Kirschnerju, Doberniku itd. Ali jim bode grof Taaffe v kratkem ustregel, o tem že nimamo zanesljivih poročil.

(S Koroškega) se nam piše: Na Vrbskem je jezero, v Porečah, Vrbi, Krivi-Vrbi in pri Majerniku, biva sedaj že 1017 tujecev; leta 1891 so bili ob istem času 908, leta 1890. leta 767. Sredi meseca julija začne po jezeru voziti veliki novi parnik „Helios“, ki bo tudi električno razsvetljen. — Pretep nastal je blizu Beljaka med 30 vojski in civilisti. Vojski so se branili z orožjem. Ker so bili civilisti v večini, morali so vojski zbežati. Več vojakov je bilo ranjenih.

(Pri občinskih volitvah) v Smarjii pri Jelšah so v vseh treh razredih zmagali Slovenci.

(Spincičeva aféra.) Dne 5. julija bode državno sodišče obravnavalo o pritožbi d. V. Spinciča zaradi njegovega odpusta iz državne službe.

(Praznik sv. Cirila in Metoda) se bode, kakor že prejšnja leta, tudi letos na Koroškem obhajal jako slovesno. „Mir“ pozivlja slovenske svoje somišljenike, naj po lepem običaju, ki se je zadnja leta ukoreninil med Slovenci, tudi letos na slovenskih gorah in gričih zažigajo kresove, kojih svit naj bližji daleč na okrog v čast našima sv. blagovestnikoma ter v sijajen dokaz, da na naših gorah, po naših dolinah prebiva še rod zvest Bogu in svoji slovenski narodnosti. Kresovi, ki bodo v večer dne 4. julija goreli po naših gorah, bodo najzgovornejše pričali našim nasprotnikom, ki vsak naš korak zasledujejo s pisanim, sovražnim očesom, da se slovensko ljudstvo zaveda svojega rodu in da mu njegova narodnost in njegovi otroci niso na prodaj za par nemških besed, marveč, da hočejo ostati i za naprej, kar so bili doslej: Slovenci, zvesti veri, domu in cesarju! — Podružnica za Pliberk napravi v nedeljo dne 3. julija v Šmihelu v Sercerjevi gostilni slavnostno besedo. Na vsporedu so govori, petje, deklamacije in igri: „Kateri bo?“ ter „Živio!“ (šaljiv prizor), kateri predstavljajo vaški diletantje iz Šmihela in okolice. — Isti dan ima v Hodišah nad Vrbskim jezerom zbor marljiva podružnica za Kotmaroves in okolico. — Dne 5. julija zboruje podružnica v Črni; dne 12. julija ona v Libeličah; dne 17. julija podružnica za Št. Šteben in okolico na Plešiščah. Slednje tri podružnice imajo omenjene dni običajne letne zборе.

Narodno gospodarstvo.

„Unio catholica“.

(Konec.)

Na vprašanje odgovoriti: Kaj je tako vzajemno zavarovalno društvo, in kake prednosti ima pred enakimi splošnimi zavarovalnicami? — treba je vso pozornost obrniti na današnje take zavarovalnice. Dognano je, da se požari in raznovrstne eksplozije vedno množijo. Temu je uzrok deloma raba strojev z vsemi pritiskinami, deloma pa tudi nepoštenost, katera si skuša odpomoči s požigalnimi spekulacijami. Zavarovanja se čedalje bolj množijo in države mislijo že na to, kako bi se vsakemu državljanu zavarovanje zakonito predpisalo.

Kdor količkaj pazljivo sledi raznim zavarovalnim društvom, lahko se prepriča, da se razne nesreče ne poplačujejo z glavnice dotičnih društev, marveč da jih večinoma pokrivajo zavarovanci sami s svojimi vplačili, da so torej velikauska premoženja posameznih bank le na papirju, da se z reklamami prevpijejo sliči konkurenti.

Če so torej letna vplačila društvnikov merodajna, sledi iz tega, da mora njih visokost primerna biti škodam.

Poznanje tega zavarovalnega načela je zadoščalo, da so se osnovala zavarovalne zaveze, kajti v našem sebičnem času noče nihče nositi nesreče drugih, ako je nevarnost drugega večja, kakor njegova.

Tako so nastale polagoma v Avstriji zavarovalnice sladkornih tovarn, rudnikov, papirnic, železnice itd. In pri vseh teh specialnih zavezah znižale so se premije za društvnike do 60%, približano pa je postalo lastnina zavarovanih društvnikov.

Če je katera svota zavarovancev pripravna za samostojna zavarovanja, gotovo so cerkve in cerkvena imetja. Tukaj so izključene same ob sebi marsikatero nevarnosti gledé na požarne spekulacije. Cerkve so najbolj varni objekti, zato pa tudi ni prav, da bi taki objekti prinašali za nevarna tovariška imetja in za tolikrat pogorljiva gledališča in še bolj za razne množice se spekulacije požiganja.

To so bili uzroki, ki so rodili društvo „Unio catholica“ za cerkve in za cerkvena poslopja. Po pravih tega društva morejo udje te zavarovalnice biti le cerkvena in patronatska imetja, ter taki katoliški lajki, ki so priporočeni po kakem duhovniku, in da se ima čisti dobiček tega podjetja obrabati le za katoliške namene, kolikor se ne povrne društvnikom samim.

Kolikor več nastane takih posebnih zavarovalnic, ki morejo delati zaradi večje varnosti zavarovanega z manjšimi premijami, tem težji je stan splošnih zavarovalnic, ki so navezane na zavarovanja nevarnejših predmetov.

Odtod tudi zavist, in še hujše, kar imajo prestajati taka društva od divje, zgolj dobičkaželjne konkurence.

„Unio catholica“ imela je in ima še vedno polno nasprotnikov, zlasti od židov in njihovih listov, ki so imeli do malega vsa zavarovanja v rokah, pa tudi ogromne dobičke. Sovraštvo, zavist, nevoščljivost in kratkovidnost morejo sicer uspešno delovanje takih posebnih zavarovalnic ovirati, a zadržati ga ne morejo.

Cerkveni predstojniki, graščinski patroni in katoliški lajki se čedalje bolj ogrevajo za krščanska podjetja, in „Unio catholica“ ima dokazati v kratki dobi svojega delovanja (komaj tretje leto, od 15. septembra 1889) že precejšnje uspehe. Razvija se sicer počasi, pa raste, nadejno, pošteno in zapeljivo, in to je poglavitno. —r.

Telegrami.

Dunaj, 30. junija. Cesar se je ob 9^{1/4} uri povrnil iz Brna. Več tisoč oseb broječe občinstvo mu je priredilo naudušeno ovacijo.

Dunaj, 30. junija. Valutni odsek je v večerni seji po daljši debati vsprejel zakon o posojilu s 17 proti 8 glasom. Manjkalo je 21 članov, mej njimi vsi pristaši zedinjene levice. Potem se je vsprejel zakon o konvertovanju, torej je vseh šest načrtov zakona bilo rešenih v drugem branju. Vsprejeli so se takoj tudi v tretjem branju. Za poročevalca so izvolili Szczepanovskega.

Dunaj, 1. julija. „Wiener Ztg.“ je objavila svetovno poštno pogodbo z dne 4. julija 1891 in več odlikovanj povodom cesarjevega prihoda v Brno. — Grof Taaffe se je vrnil na Dunaj.

Brno, 30. junija. Cesar je ogledal več zavodov in se ob 6. uri odpeljal mej burnimi živioklici množice na kolodvor, kjer se je prijazno poslovil od namestnika, deželnega glavarja, škofa dr. Baura in župana, izražajoč jim svojo zadovoljnost.

Arad, 1. julija. Sinoči je v neki kavarni nastal prepir z Rumuni, nato pa pretep na ulicah. Jeden Rumun je ranjen.

Rim, 1. junija. Poroča se, da sta zastopnika angleški in Zedinjenih držav prosila vnanjega ministra Brina, naj bi italijanski kralj imenoval sodnike o vprašanju gledé Behringovega morja.

Carjigrad, 1. julija. Nemški veleposlanik Radovitz je premeščen v Madrid, na njegovo mesto pride knez Radolin.

London, 30. junija. Pri včerajšnji slavnosti v kristalni palači je razpočil zrakoplav v višini 100 čevljev. Zrakoplavec se je ubil vpricho žene in hčere. Dve drugi osebi težko ranjeni.

Batum, 30. junija. Do 26. junija je zbolelo okoli 270 oseb, od teh polovica umrlo.

Umrla so:

27. junija. Radolf Šarabon, poslovodjevin sin, 2 leti 5 mesecev, sv. Petra cesta 53, božjast.

V bolnišnici:

27. junija. Marija Casagrande, dekla, 22 let, jetika. — Martin Vidic, gostač, 75 let, katar v črevih.

Tujci.

29. junija.

Pri **Maliču:** Kohl, dvorni zalagatelj; Ehrenstein, postovalec; Handl, Ivankovič, Wollisch, trgovci, z Dunaja. — Hohn, inženir, iz Kočevja. — Bischitz iz Prage. — Steinharter, veletržec, iz Monakovega. — dr. Tomaseo z rodbino iz Zadra.

Pri **Neoma:** Bahriseh in Austerlitz, trgovca, z Dunaja. — pl. Buchta, zasebnik, iz Gorice. — Vodrin, deželnega sodišča svetnik, iz Rovinja. — dr. Mayer, odvetnik, iz Celja. — Baron Minotillo iz Pulja. — Pretner iz Trsta. — Pavlovčič, župnik, iz Starega Trga. — Globočnik, notar, iz Vel. Laših. — Wortman, trgovec, z Reke.

Pri **Jutnem kolodvoru:** Fischer iz Moskve. — Vitas, stotnik, iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru:** Sobowitsch iz Maribora. — Bambič iz Slatine. — Mozetič in Gorkič, trgovca, iz Gorice.

Pri **bavarskem dvoru:** Krauland z Dunaja. — Michitsch iz Kočevja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut		737.0	20.0	sl. sever	del. oblak.	4.5
8. u. pop		735.5	23.0	zm. svzh.	oblačno	dež
9. u. zveč		737.8	17.4	sl. svzh.	"	"
Srednja temperatura 20.1°, za 1.1° nad normalom						

Naznanilo.

305 3-2

Vežan kozolec s podom in šupo
prodá se prostovoljno takoj.

Poljane št. 13 (krčma pri sv. Janezu).

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Dunajska borza.

Dne 1. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	112 " 75 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 90 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	998 " "
Kred. tne akcijske, 160 gld.	317 " 50 "
London, 10 funtov strl.	119 " 55 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 50 "
Cesarški cekini	5 " 67 "
Nemških mark 100	58 " 60 "

Dne 30. junija.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 35 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 50 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	" " "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 " " "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	189 " " "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " " "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega kriza srečke, 10 gld.	17 " 45 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	63 " " "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	64 " 50 "
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 " 50 "
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2925	" " "
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	100 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 20 "
Laških lir 100	46 " " "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

L. Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipototne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

200.000 goldinarjev

se more dobiti z jedno

dunajsko komunalno promeso

à 3 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dne 1. julija!